

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Фінансового менеджменту та фондового ринку
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 072 Фінанси,
банківська справа та страхування
(шифр та найменування спеціальності)

освітньо-професійна програма Фінанси, фінансовий менеджмент
та страхування
(назва програми)

на тему: «Платоспроможність підприємства та шляхи її забезпечення»
(назва теми)

Виконавець:

студент 41 групи факультету **ФБС**

Худинець Альберт Олексійович _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Іоргачова Марія Іванівна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. На сучасному етапі розвитку економіки однією з найважливіших завдань підприємства є покращення його фінансового стану. Головною складовою якого є забезпечення високого рівня платоспроможності. Покращення рівня платоспроможності свідчить про достатню забезпеченість власними ресурсами, високі доходи, ефективну роботу підприємства та низький рівень загрози банкрутства.

Актуальність теми обумовлена тим, що на даний момент в Україні багато підприємств мають збиткові фінансові результати та немало з них стають банкрутами. Одним з головних причин цієї ситуації є економічна криза, нестабільність фінансового сектора країни (зокрема банківської системи), некваліфікований менеджмент суб'єктів господарювання, який діє всупереч інтересів компаній та значна міграція робочої сили в зарубіжні країни, що стає причиною нестачі кваліфікованих робітників на підприємствах. Тому, необхідно розробляти напрями покращення фінансового стану підприємств та знаходити шляхи підвищення платоспроможності.

Метою роботи є визначення теоретичних аспектів платоспроможності суб'єкта господарювання, а саме – її сутність та механізм управління. На основі теоретичних аспектів проаналізувати рівень платоспроможності ТОВ «Телекарт – Прилад», виявити проблеми та розробити напрями вирішення цих проблем і покращення платоспроможності підприємства.

Для реалізації мети кваліфікаційної роботи необхідно вирішити наступні **завдання**:

- визначити сутність поняття «платоспроможність»;
- розглянути систему показників, необхідних для оцінки платоспроможності підприємства;
- виявити методичні аспекти управління платоспроможністю;
- розглянути загальну характеристику діяльності ТОВ «Телекарт – Прилад»;
- провести аналіз фінансового стану суб'єкта господарювання;
- здійснити оцінку рівня платоспроможності підприємства;
- розробити шляхи покращення платоспроможності даного суб'єкта господарювання;
- розробити економіко-математичні моделі прогнозування та аналізу платоспроможності ТОВ «Телекарт – Прилад».

Об'єктом дослідження є процес управління платоспроможністю підприємства.

Предметом дослідження є теоретико-методичні аспекти щодо управління та оцінки платоспроможності ТОВ «Телекарт – Прилад».

Методологічну основу роботи складають такі методи:

- узагальнення, при якому було узагальнено методичні підходи вчених щодо визначення поняття «платоспроможність»

- порівняння, завдяки цьому методу було порівняно визначення зарубіжних та вітчизняних науковців та висловлено власну думку щодо визначення платоспроможності підприємства.

- аналізу, при якому було проаналізовано рівень платоспроможності ТОВ «Телекарт – Прилад» завдяки використанню різних показників платоспроможності.

- табличний метод, був використаний під час узагальнення думок вчених щодо поняття «платоспроможність» та для визначення основних показників платоспроможності суб'єкта господарювання. Також цей метод був використаний під час аналізу звітності ТОВ «Телекарт – Прилад» та для методики оцінки платоспроможності підприємства за моделлю Дюрана.

- графічний метод, використовувався для визначення завдань оцінювання платоспроможності компанії та для структуризації елементів процесу управління платоспроможністю підприємства.

- горизонтальний аналіз – був проведений під час аналізу фінансового стану ТОВ «Телекарт – Прилад», а саме під час порівняння кожної позиції звітності підприємства.

Інформаційною базою кваліфікаційної роботи були: монографії, підручники, навчальні посібники; наукові статті із збірників та журналів вітчизняних та зарубіжних авторів; електронні джерела; дисертації; законодавчі акти та фінансова звітність ТОВ «Телекарт – Прилад», а саме «Баланс» (форма №1), «Звіт про фінансові результати» (форма №2) та «Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)» (форма №3).

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (57 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 72 сторінки. Основний зміст викладено на 57 сторінках. Робота містить 6 таблиць, 4 рисунки.

Публікації результатів дослідження. Результати дослідження, що були проведені в кваліфікаційній роботі, викладені в наукових тезах «Ключові фактори впливу на фінансовий результат підприємства», що були опубліковані у збірнику матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції студентів «Сучасні інструменти управління корпоративними фінансами» (м.Київ, 04.12.2019 р.)

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні аспекти платоспроможності підприємства**» розглянуто сутність платоспроможності підприємства та її різновиди; вказані основні механізми управління платоспроможністю та розглянуто методичні аспекти платоспроможності суб'єкта господарювання.

У другому розділі «**Аналіз платоспроможності ТОВ «Телекарт – Прилад»**» надано загальну характеристику діяльності аналізованого підприємства, проаналізовано фінансовий стан та основні показники діяльності суб'єкта господарювання та проведено оцінку рівня платоспроможності ТОВ «Телекарт – Прилад».

У третьому розділі «Шляхи покращення платоспроможності ТОВ «Телекарт – Прилад» наведено основні напрями покращення платоспроможності підприємства та розроблено економіко-математичні моделі прогнозування та аналізу платоспроможності ТОВ «Телекарт – Прилад».

ВИСНОВКИ

У процесі написання кваліфікаційної роботи було визначено теоретичні аспекти платоспроможності, описано механізм управління платоспроможністю, було проведено фінансовий аналіз ТОВ «Телекарт – Прилад», проаналізовано показники платоспроможності суб'єкта господарювання та наведено основні напрями покращення рівня платоспроможності та фінансового стану даного підприємства.

Підсумовуючи теоретичний матеріал даної роботи, можна зробити висновок, що платоспроможність підприємства – це його здатність погасити свою заборгованість за рахунок власних джерел надходження.

Фінансовий стан ТОВ «Телекарт – Прилад» значно покращився в 2019 році порівняно з 2016 роком. Так, наприклад, чистий дохід ТОВ «Телекарт – Прилад» протягом 2016 – 2019 рр. збільшився на 279890 тис. грн., але пропорційно з ним збільшувалась собівартість реалізації продукції. Протягом аналізованого періоду вона збільшилась на 127114 тис. грн. Проте, темпи зростання чистого доходу більший ніж темп зростання собівартості (+282,3% проти +139,1%). Чистий прибуток збільшився за період 2016 – 2019 рр. на 77574 тис. грн. Також, необхідно відмітити, що валюта балансу в 2019 році порівняно з 2016 збільшилась на 260815 тис. грн., можна відмітити це, як позитивний момент, адже грошові кошти та їх еквіваленти складають найбільшу частину оборотних активів (68,3 %) та в 2019 році зросли порівняно з 2016 роком на 224908 тис. грн. (+3886,4), В цей час поточна заборгованість збільшилась на 350,5%, що демонструє значну забезпеченість грошовими коштами та їх приріст за останні роки.

Платоспроможність ТОВ «Телекарт – Прилад» була розрахована коефіцієнтним методом, який складався із 9 коефіцієнтів:

1) Коефіцієнт абсолютної ліквідності станом на 2019 рік складає 0,85. Це означає, що підприємство має достатню кількість грошових коштів та їх еквівалентів для погашення частини поточної заборгованості, тому що цей коефіцієнт більше від нормативного значення (0,2 – 0,3).

2) Коефіцієнт термінової ліквідності станом на 2019 рік складає 1,07. Це означає, що підприємство може погасити частину поточної заборгованості або всю заборгованість в цілому за рахунок грошових коштів та їх еквівалентів, а також очікуваних надходжень від дебіторів, тому що цей показник більший ніж нормативне значення (0,7 – 0,8).

3) Коефіцієнт загальної ліквідності ТОВ «Телекарт – Прилад» станом на 2019 рік складає 1,24, даний коефіцієнт нижчий за нормативний, а це

означає, що підприємству бракує поточних активів щоб в повній мірі покрити поточну заборгованість. Нормативне значення складає 2 – 2,5.

4) Коефіцієнт ліквідності запасів ТОВ «Телекарт – Прилад» становить 0,12, що означає що виробничі запаси підприємства покриває лише 12% поточної заборгованості.

5) Коефіцієнт ліквідності коштів у розрахунках ТОВ «Телекарт – Прилад» на кінець 2019 року склав 0,22. Цей показник в 2019 році був найнижчим за весь аналізований період і загалом знижується з кожним роком. З одного боку це є негативним фактором для підприємства, але з іншого боку це свідчить про те, що підприємство вчасно отримує необхідні кошти, які може використовувати для подальшого розвитку в даний момент.

6) Коефіцієнт співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованості ТОВ «Телекарт – Прилад» складає 0,04 в 2019 році. Це означає що на 1 грн. дебіторської заборгованості підприємства припадає 4 коп. кредиторської.

7) Коефіцієнт мобільності активів ТОВ «Телекарт – Прилад» в 2019 році складає 0,96. Отже, оборотні активи підприємства займають майже всю частину активів, а саме 96%. Показник більше нормативного значення, що свідчить про достатнє забезпечення оборотними активами підприємства.

8) Власний оборотний капітал ТОВ «Телекарт – Прилад» складає 66375 тис. грн. на кінець 2019 року. Тобто власний оборотний капітал підприємства перебуває в позитивному значенні та має тенденцію збільшення з року в рік, що свідчить про достатнє забезпечення оборотними засобами ТОВ «Телекарт – Прилад» та можливість погашення цими активами поточної заборгованості.

9) Коефіцієнт співвідношення активів ТОВ «Телекарт – Прилад» становить на 2019 рік складає 23,33. Не зважаючи на високий рівень показника, підприємству необхідно збільшувати кількість необоротних активів для розвитку на довгостроковий період.

ТОВ «Телекарт – Прилад» має малу ймовірність банкрутства відповідно до п'ятифакторної моделі Альтмана (2,42), також згідно з моделлю Ліса, ТОВ «Телекарт – Прилад» має високий рівень фінансового стану та дуже низьку ймовірність банкрутства (0,945).

Згідно з коефіцієнтом Бівера, у підприємства «Телекарт – Прилад» є незначна загроза банкрутства, адже коефіцієнт Бівера складає 0,29 (<0,4). А за моделлю Дюрана, ТОВ «Телекарт – Прилад» відноситься до III класу платоспроможності підприємства. Це означає, що суб'єкт господарювання можна віднести до проблемних підприємств. Основною проблемою підприємства (згідно з моделлю Дюрана) є низька забезпеченість власним капіталом.

Отже, основними проблемами ТОВ «Телекарт – Прилад» виходячи з оцінки платоспроможності є високий рівень позикового капіталу порівняно з власним та недостатній рівень поточних (оборотних) активів для покриття поточної заборгованості.

Шляхом вирішення цих проблем може стати залучення грошей від нових інвесторів, зараз ТОВ «Телекарт – Прилад» це буде значно легше, адже

саме за останній рік підприємство показало найкращі фінансові результати за період 2016 – 2019 рр., що свідчить про правильний вектор розвитку підприємства або ще кращим для підприємства стане збільшення власного капіталу за рахунок нерозподіленого прибутку в майбутніх періодах, що стосується коефіцієнта загальної ліквідності, то незважаючи на неспроможність підприємства погасити поточну заборгованість за рахунок оборотних активів, ТОВ «Телекарт – Прилад» може зробити це за допомогою інших джерел, проте не зважаючи на це підприємству потрібно збільшувати кількість необоротних активів, які і так, згідно тенденції, збільшуються з кожним роком, найбільше за рахунок грошових коштів та їх еквівалентів, проте особливу увагу підприємству треба приділити запасам, які за останні роки починають зменшуватись. ТОВ «Телекарт – Прилад» необхідно забезпечити виробництво таким рівнем запасів, при якому підприємство не буде зберігати непотрібні запаси на складі та зможе, в разі необхідності, забезпечити певним розміром продукції своїх контрагентів.

АНОТАЦІЯ

Худинець А.О., «Платоспроможність підприємства та шляхи її забезпечення»,
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності
«072 Фінанси, банківська справа та страхування» за освітньо-професійною програмою Фінанси, фінансовий менеджмент та страхування
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2020 рік

Кваліфікаційна робота бакалавра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процес управління платоспроможністю підприємства.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти поняття «платоспроможності». Проаналізовано фінансовий стан ТОВ «Телекарт – Прилад», його рівень платоспроможності та проблеми, які необхідно вирішити. Запропоновано механізм управління платоспроможністю та шляхи покращення її рівня на підприємстві «Телекарт – Прилад».

Ключові слова: платоспроможність, ліквідність, фінансовий результат, запаси, власний капітал.

ANNOTATION

Khudinets A.O., «Solvency of the enterprise and ways to ensure it»,
thesis for bachelor degree in specialty «072 finance, banking, and insurance» under
the program « Finance, financial management, and insurance»,
Odessa National Economic University
Odessa, 2020

Thesis consists of three chapters. Object of study - the process of managing the solvency of the enterprise.

Diploma thesis deals with theoretical aspects of the term «solvency». The financial condition of LLC «Telecard – Device», its level of solvency and problems that need to be solved are analyzed. The mechanism of solvency management and ways to improve its level at the enterprise "Telecard – Device" are offered.

Keywords: solvency, liquidity, financial result, stocks, equity.